

عنوان مقاله:

ارزیابی صفات مورفولوژیک مارچوبه خوراکی (*Asparagus officinalis* L.) وحشی بومی ایران

محل انتشار:

فصلنامه علوم باغبانی ایران، دوره 41، شماره 3 (سال: 1389)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

بهروز سرابی - دانشجوی سابق کارشناسی ارشد، استادیار و مربی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

محمد رضا حسندخت - دانشجوی سابق کارشناسی ارشد، استادیار و مربی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

محمد اسماعیل حسنی - محقق دانشکده کشاورزی، غذا و منابع طبیعی، پارک تکنولوژی استرالیا، دانشگاه سیدنی

تیمور رمک معصومی - دانشجوی سابق کارشناسی ارشد، استادیار و مربی پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

مارچوبه خوراکی (*Asparagus officinalis* L.) یک سبزی قدیمی بومی اروپا، آسیا و آفریقا می باشد. منبع ژنتیکی مارچوبه در ایران محدود است و تنها تعداد بسیار کمی بوته مارچوبه خوراکی در کوه های شهرستان طالقان پیدا شده اند. به منظور ارزیابی صفات مورفولوژیک این سبزی ارزشمند، ۵۸ بوته درون توده طالقان مطالعه و با رقم مری واشینگتن مقایسه گردید. نتایج نشان داد که میانگین بعضی صفات مورد ارزیابی از جمله ارتفاع بوته، تعداد شاخه درجه یک، قطر ساقه اصلی، طول شاخه درجه یک و تعداد فلس تا محل اولین انشعاب پانیکولی به ترتیب 133/81 سانتی متر، 38/38، 5/3 میلی متر، 39/6 سانتی متر و 14/78 بودند. ژنوتیپ های مورد بررسی 68/97 درصد نر و 31/03 درصد ماده بودند. میانگین طول اسپیر (6/3%)، قطر اسپیر (30/4%) و وزن تر اسپیر (52/2%) در ژنوتیپ های وحشی مارچوبه از رقم مری واشینگتن کمتر بودند. در گیاهان مورد بررسی گل ها از نیمه دوم اردیبهشت تا نیمه اول خرداد ظاهر و در اواسط تیر میوه های سبزرنگ تشکیل شدند. تعداد بذر در میوه های حبه رسیده قرمز که در اواسط شهریور جمع آوری گردیدند، از چهار تا شش عدد در میان گیاهان مورد بررسی متغیر بود. ضرایب همبستگی ساده بین صفات اندازه گیری شده نشان داد که قطر اسپیر با طول فلس های روی اسپیر بالاترین همبستگی مثبت را در سطح ۹۹ درصد داشتند. در تجزیه عامل ها، صفات در چهار عامل اصلی قرار گرفتند که دو عامل اول 44/74 درصد از واریانس کل را توجیه کردند و نه صفت را شامل شدند. همچنین ژنوتیپ های مورد بررسی در تجزیه خوشه ای به پنج گروه تقسیم شدند و گروه سوم که همگی جنسیت نر داشتند، از لحاظ میانگین کلیه صفات اندازه گیری شده، بالاتر از میانگین کل قرار گرفتند. نتایج این تحقیق نشان داد که ژنوتیپ های مارچوبه وحشی از تنوع قابل توجهی برخوردار بودند و این منطقه می تواند به عنوان یکی از رویشگاه های طبیعی مارچوبه خوراکی معرفی شود و لازم است که تنها منبع ژنتیکی این گیاه ارزشمند حفظ گردد.

کلمات کلیدی:

ژنوتیپ، اسپیر، همبستگی، تجزیه عامل ها، تجزیه خوشه ای

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/571218>

